

ORDE VAN DE DIENST

Tweede zondag van Advent, 5 december 2021

Welkom / orgelspel / moment van stilte en inkeer

Aanvangspsalme : Psalm 16: 1, 3 *'Bewaar mij, want ik schuil bij U o God*

Bemoediging en groet

Aansteken kaarsen – orgelspel - *Hemelhoog 679*

Kindermoment en kinderlied

Verootmoedigingsgebed

Woorden van Leven: Psalm 20: 2-5; 8,9

Zingen: 442: 2 *'Vervul o Heiland het verlangen..'*

Gebed om verlichting met de Heilige Geest

Eerste lezing: **Exodus 33: 12 - 20**

Zingen: Lied 440: 1 *'Ga, stillen in den lande..'*

Tweede lezing: **Lukas 1: 26 - 38**

Zingen: Lied 157a: 1, 3 *'Mijn ziel maakt groot de Heer..'*

Verkondiging

Lukas 1: 26 - 38 *Verwachting en twijfel over Gods nieuwe wereld*

Meditatief voorspel en zingen: Opwekking 789: 1 +refr (*"U leert mij lopen..*)
en 3 +refr (*"Geest van God..."*)

Dankgebed – Voorbeden – Stil gebed – Onze Vader

Moment om gaven te delen

Slotlied 903: 1, 6 *'Zou ik niet van harte zingen..'*

Wegzending en Zegen – Lied 416: 2, 4 *"Ga met God..."*

Marcuskerk, Den Haag 5 december 2021

Lukas 1: 26 - 38 Verwachting en twijfel over Gods nieuwe wereld

Wat **hebben** we nog te verwachten..?

Waar is die betere wereld gebleven?

We voelen ons in de kou staan. Er zijn zoveel onzekerheden. Met een grote klap is ons *idee dat de wetenschap voor alles wel een oplossing heeft*, op zijn kop komen te staan.

Er is niet alleen een verlies in vertrouwen, maar ook van zekerheden hoe het verder moet. *Wetenschap staat soms net zo onder druk als het geloof...*

We zijn *verward geraakt door tegensprekende modellen*; door onmacht om elkaar te overtuigen over de oplossingen: vaccinatie en andere Corona maatregelen.

Wat staat ons te wachten...?

We worden er met onze neus opgedrukt dat we sterfelijk – kwetsbare - mensen zijn. En met de vollopende ziekenhuizen vragen we ons soms *vertwijfeld* af of er nog wel plaats is als wij eens ziek worden.. Geen wonder dat er zoveel *boosheid* is en we ons *ontredderd en verdrietig* voelen.

In de **verhalen uit Lukas** die ons in deze weken bezighouden, gaat het ook over *verwachten, moedeloosheid, ongeloof, verbazing, hoop*.

Kijk naar **Zacharias en Elisabeth** die hun hele leven *in verwachting geleefd* hebben dat ze een kind zouden krijgen, maar het gebeurde maar niet, en zo *doofde de verwachting en verdween die uit het leven*.

Zacharias rekende er niet meer op dat zij in verwachting zouden raken.

Hij wil zelfs in de tempel *niet meer blij gemaakt* worden met woorden van hoop. Zo vast zat hij *in wanhoop* - zelfs een engel uit de hemel kon hij niet meer geloven..

Het was opvallend dat hij als *straf en opdracht* van Gabriel meekreeg dat hij een *lange stille tijd nodig had om om er weer in te gaan geloven*.

Terwijl het kind in de buik van Elisabeth groeide en **zij** steeds meer in verwachting was, groeide in hem op een andere wijze de verwachting.

Zijn stem die levenslang zijn werktuig was geweest had het gebeven en zo kon hij zijn bezwaren, twijfels en zijn verbazing – ook niet meer uiten..

Maar opgesloten in zichzelf, bloeide de hoop op. Tot het moment **daar** was en het kind geboren werd.. **“Johannes - God is genadig”** – waren zijn eerste woorden toen hij zijn zoon in de armen hield.

Het leert ons dat we soms bezinningstijd nodig hebben en onze mond moeten houden.

Om in onszelf te keren en niet alles met onze woorden proberen vast te leggen, maar ons laten *meevoeren op een rivier van verwachting*.

De Bijbel laat ons hier zien dat er soms dingen in ons leven kunnen gebeuren die we *niet verwacht hadden* maar op ongedachte wijze iets nieuws brengen. Momenten dat God zich op aan ons liet zien.

Daarover gaat het aan het begin van het evangelie...

God is ons voor.. Hij komt zelf en grijpt in.

Het kan lang duren, want Gods tijd is anders dan onze tijd...

In beide verhalen waarin hier in Lukas een geboorte wordt aangekondigd, laat hij zien dat God bij machte is om weer perspectief te geven en *ons* nieuwe moed en kracht te geven.

Gods nieuwe wereld kan voor ons dan wel heel ver weg lijken of onmogelijk schijnen – maar Gods Koninkrijk is dichterbij dan wij vaak denken.

Daarom focust het evangelie direct daarna **Maria** - een meisje nog.

Zij heeft niet die lange teleurstelling en jarenlange vervlogen hoop met zich mee te torsen. Zij kijkt met nieuwsgierigheid en verwachting uit naar de nieuwe tijd. Als je haar gevraagd had wat zij verwachtte, had je wellicht niet meer gehoord dan dat ze hoopte gelukkig met Jozef te trouwen en kinderen zou krijgen en een redelijk bestaan.

Maar zij krijgt een engel van God op bezoek en hoort dat *ze genade gevonden heeft bij God* - in de gunst staat bij de Eeuwige.

Later zong ze daarover dat ze bijna niet kon geloven dat dit over **haar** ging.. Ze spreekt over *haar 'nederige staat'*. Wij zouden nu zeggen dat ze een meisje uit een arbeidersgezin was dat leefde in de marge van de samenleving..

Maar zij hoort dat de Almachtige God haar persoonlijk kent en van haar houdt – ja dat zij een *begenadigde en gezegende vrouw* was over wie mensen in de toekomst nooit meer uitgepraat zouden raken..

Ze had nooit verwacht dat God zich met haar zou bezighouden.

Misschien had ze hoogstens wel eens verlangd dat ze iets van Gods genade, zijn nabijheid zou mogen ervaren... Maar dit overtrof alles:

“God kent mij.... “Onder al die miljoenen, hebt U ook mij in ‘t oog..”

God begon onverwacht met een nieuwe tijd.. En Maria hoort dit:

“Luister, je zult zwanger worden en een zoon baren, je moet Hem Jezus noemen. Hij zal een groot man worden en Zoon van de Allerhoogste worden genoemd, en God, de Heer, zal Hem de troon van zijn vader David geven.

Tot in eeuwigheid zal Hij koning zijn over het volk van Jakob, en aan zijn koningschap zal geen einde komen.”

‘Aan zijn koningschap zal geen einde komen...’

En **die** koning zal uit **haar** geboren worden. De *Zoon van de Allerhoogste* zal uit de baarmoeder komen van *een meisje met de nederigste staat..*

Dat is dus de boodschap die ons in deze adventstijd verteld wordt.

- Als je denkt dat er *geen enkel houvast* meer is – hoor dan dat Jezus gekomen is.
- Als je denkt dat de *toekomst al somberder en rampzaliger* wordt – hoor dan dat er aan het koningschap van Jezus geen einde is.
- Als je denkt dat je er *alleen voor staat, en dat er geen redding* meer is, geen hulp geboden kan worden, geen ontferming, geen vergeving, *hoor dan, dat er een nieuwe tijd is gekomen.* Jezus wordt hier aangekondigd als de Redder en Regeerder van deze wereld.

Voor Maria werd die verwachting heel concreet – ze zou de vervulling in haar lichaam gaan voelen... Het verlangen en de verwachting is voor haar zo groot dat zij *geen twijfel heeft en geen tegenwerping maakt.*

Je zou kunnen zeggen dat ze zich als het ware in de armen van deze zoekende en uitnodigende God werpt... **“Hoe zal dat gebeuren? Ik heb immers nog geen gemeenschap met een man”,** stamelt ze..

Maar de engel vertelt haar dat dit kind Jezus *‘uit God geboren zal worden’* en dat zij het kind *door de heilige Geest zal mogen ontvangen.. “Hij zal heilig genoemd worden – Zoon van God.”* met andere woorden: *Hij zal de volstrekt unieke mens zijn die als Zoon van God de wereld komt redden.*

Een goddelijk wonder...

De kracht van de allerhoogste God zal Maria **overdekken..**

Daarmee klinken er oude tonen uit het boek van de bevrijding van Israël uit Egypte. Die kende Maria uit de *Thora*: in het laatste hoofdstuk van *Exodus* wordt verteld dat God in een wolkkolon tijdens de woestijntocht met Israël meetrok. En elke dag zagen ze dat de wolkkolon – het teken van Gods aanwezigheid - *de ontmoetingstent volledig overdekte..* (Exodus 40: 34-38) **Daar was God...**

Zo **eindigde** Exodus.. En met die woorden **opent** ook het adventsevangelie van Lukas: *“Maria werd overdekt door de kracht van God”*. Op die manier wordt benadrukt dat het kind dat zij zal dragen, **een teken is van Gods nieuwe tijd**.

Wat heeft ze te verwachten? Jezus.. Een geschenk van God aan ons. Nu weten we *hoe we God kunnen ontmoeten* en *wie God is* in zijn zorgzame liefde voor ons is - tot *vandaag, tot in de toekomst...*

En er is nog iets.

We lazen daarnet uit **Exodus 33** hoe dichtbij **Mozes** tot God was genaderd op de berg Sinai. Mozes durfde zelfs te vragen of hij de majesteit van God zou mogen zien.. En God antwoordde:

*“Ik zal in mijn volle luister voor je langs gaan en in jouw bijzijn de naam HEER uitroepen: Ik schenk **genade** aan wie Ik genade wil schenken, en Ik ben **barmhartig** voor wie Ik barmhartig wil zijn. Maar, ’ zei Hij, ‘mijn gezicht zul je niet kunnen zien, want geen mens kan Mij zien en in leven blijven.’ (19, 20)*

Het verlangen van Mozes om dicht bij God te komen en Hem in al zijn majesteit en barmhartigheid te mogen ontmoeten, is goed te begrijpen. Het wonderlijke is dus dat de Heer aan het verlangen van Mozes tegemoet kwam om God te mogen zien in zijn grootsheid en liefde, maar God zegt er wel bij dat niemand God kan zien en blijven leven.

Gods majesteit is te groot. Daarom liet God Mozes alleen iets van Zich zien, toen Hij *net voorbij* getrokken was.

En nu hoort **Maria** dat God met zijn Geest *haar zal overdekken*. Zij zal zijn *majesteit en genade merken* in het groeien van dit kind in haar buik.

Zo komt God naar ons. *God wordt mens* en zo leren we Hem kennen.

Zoals Jezus later zegt: **“Wie mij gezien heeft, heeft God gezien..”**

Hij is “God met ons” “Immanuel”

En tegelijkertijd *klopt ons hart vol verwachting* naar wat er aan het einde van de tijd zal gebeuren en we Hem *zelf zullen zien, van aangezicht tot aangezicht..*

“Voor God is niets onmogelijk” hoorde Maria de engel zeggen..

En ook daarin klonken de beloften aan *Abraham en Mozes* door.

Het is voor Maria genoeg... om zich geheel aan God gewonnen te geven. Als **God er zo is** en zij ook nog het **ongevraagde teken meekrijgt**

dat die belofte al **zichtbaar** is bij haar zwangere tante Elisabeth,
dan kan ze niet anders zeggen, dan:

*‘De Heer wil ik dienen: laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd –
mij geschiede naar uw woord...’*

Haar woorden liggen heel dicht aan tegen het gebed uit het Onze Vader
“Uw wil geschiede..”. Zij zegt het zo: “Laat naar uw woord – dat heil
en redding brengt - gebeuren”.. Op die woorden kan ze vertrouwen,
omdat ze **niet alleen haar**, maar **ook anderen zegen en hoop** zullen
brengen.

“Laat er met mij gebeuren naar wat U gezegd hebt”.

Maria vertrouwt zich helemaal toe aan de woorden van God in het vaste
vertrouwen **dat het goed zal komen..** Want wat God zegt, gebeurt ook.
Ook al zegt iedereen: “**waanzin** - het kan niet”. Of: “zo werkt het niet in
deze wereld, zo zit onze natuur niet in elkaar..” Maar God wijst je een
weg: en je kunt die weg gaan, ook al lijkt die onmogelijk..

Laat het gebeuren zoals U gezegd hebt–“*Heer ik geef m’aan U volkomen*”
Ik denk dat dit het *grote geheim* van geloven is.

Ten diepste is geloven: *aangeraakt* zijn door God en *daardoor je hele le-
ven wat mank lopen en stotteren over je geloof.*

Soms vind je het onbegrijpelijk, om *nog te blijven geloven en op God te
vertrouwen* –Je vindt het *soms zo vreemd*, dat je er met *niemand over
durft te praten* dat je zo mank denkt.. Maar er is een **diep verlangen** in je,
dat **vervuld wordt als je God zoekt en vindt**: in de *bijbel*, hier in de *kerk*,
als je een *lied* hoort of zingt. Of soms als je *bidt – stil bent* en er een
diepe *vreugde en rust* over je komt..

Zouden we Hem die ons zoveel vreugde geeft, dan niet willen dienen?

Maria ging ons vanmorgen voor op deze weg..

Ze had een antwoord gekregen op *wat ze mocht verwachten* Ze had **ge-
nade** gevonden bij God en in dat licht ziet ze de toekomst.

Het is ooit prachtig verwoord door Bonhoeffer:

“Waar mensen zeggen ‘verloren’ – daar zegt God ‘gevonden’.

Waar mensen zeggen ‘geoordeeld’ daar zegt Hij ‘gered’

Waar mensen ‘nee’ zeggen, zegt Hij ‘ja’

*Waar mensen onverschillig of hoogmoedig hun blik afwenden, daar
straalt uit Zijn ogen liefde.” Amen*